

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLAS PO SZKOLE PODSTAWOWEJ

KLASA 2

I. U źródeł wiary

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
1. Kim jestem w perspektywie Bożego planu?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wartości ostateczne określa wpływ wiary na postawę człowieka określa wartość uczestniczenia w katechezie, jej owoce i nakładane przez nią zobowiązania charakteryzuje swoją wiarę 	<ul style="list-style-type: none"> określa własny system wartości uzasadnia swoje decyzje i wybory w aspekcie wiary uzasadnia potrzebę hierarchii wartości w życiu człowieka charakteryzuje siebie jako człowieka wierzącego dokonyuje wartościowania dotychczasowych postaw i zachowań w aspekcie wymogów wiary
2. Duchowy wymiar człowieka – istota religii.	<ul style="list-style-type: none"> podaje definicję religii wymienia cechy wspólne dla wszystkich religii określa potrzebę religii jako przejaw ludzkiej natury 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że religia jest istotnym czynnikiem duchowego rozwoju człowieka uzasadnia, dlaczego człowiek nie wierzący w Boga wierzy zawsze w „coś innego” wyjaśnia w czym wyraża się człowiek jako istota religijna
3. Człowiek istotą religijną – tajemnica religii.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: „człowiek istotą religijną”, „objawienie naturalne”, „objawienie nadprzyrodzone” podaje, na czym polega fanatyzm i obojętność religijna 	<ul style="list-style-type: none"> nawiązując do badań historycznych, archeologicznych, etnograficznych, uzasadnia tezę, że człowiek jest istotą religijną uzasadnia, że religia stanowi istotny czynnik rozwoju duchowego opisuje przejawy religijności w aspekcie historycznym w różnych społecznościach charakteryzuje objawienie naturalne i nadprzyrodzone
4. Wielkie religie świata.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia charakterystyczne cechy współczesnych religii wymienia religie monoteistyczne i politeistyczne określa chrześcijaństwo jako religię najlepiej wyrażającą Bożą miłość wymienia społeczne implikacje wypływające z religii Wschodu (ezoteryzm: amulety, talizmany, astrologia...). 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podstawowe prawdy o buddyzmie, judaizmie (historia zbawienia, diaspora, autentyzm), hinduizmie, islamie, chrześcijaństwie wykazuje różnice między chrześcijaństwem a innymi religiami

5. Objawienie Boga w Starym i Nowym Testamencie.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: historia zbawienia, objawienie, Boża pedagogia • wyjaśnia, że Bóg objawiał się człowiekowi stopniowo: najpierw w Starym Testamencie, potem, najpełniej, poprzez Jezusa Chrystusa (Nowy Testament) • wskazuje, że objawienia prywatne mogą uwypuklać jakiś aspekt objawienia biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia objawianie się Boga w dziejach ludzkości • wykazuje zależność pełnego objawienia się Boga w Chrystusie od wydarzeń Starego Testamentu (np. przepowiadanie proroków) • wyjaśnia znaczenie Bożego imienia Jahwe • wskazuje momenty objawienia się Boga we własnym życiu
6. Wiara odpowiedzią na Boże objawienie (pośrednie i bezpośrednie).	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: objawienie pośrednie i bezpośrednie • podaje przykłady objawienia pośredniego i bezpośredniego • wymienia argumenty św. Tomasza z Akwinu przemawiające za istnieniem Boga • określa, że katecheza jest wyjaśnianiem Bożego objawienia • określa wiarę jako odpowiedź na Boże objawienie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różne rodzaje objawień • charakteryzuje „dowody na istnienie Boga” • zinterpretuje teksty biblijne, które odsłaniają niewidzialnego Boga • podaje definicję wiary
7. Cztery spojrzenia na Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje charakterystyczne elementy obrazu Jezusa w poszczególnych Ewangeliach • prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny różnic w obrazie Jezusa w czterech ewangeliach • charakteryzuje środowiska, w jakich powstały Ewangelie
8. Chrystus i Jego Kościół.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: Chrystus Zbawiciel, Chrystus Odkupiciel, Chrystus Głowa Kościoła • wie, że Chrystus założył Kościół i nim kieruje • określa Kościół jako mistyczne Ciało Chrystusa • wyjaśnia, że Kościół jest zapoczątkowaniem królestwa Bożego na ziemi • określa Kościół jako wspólnotę ochrzczonych, których Głową jest Chrystus 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę Chrystusa w historii ludzkości • uzasadnia, że Chrystus jest założycielem i Głową Kościoła • uzasadnia, że sam jest podmiotem w Kościele • wyjaśnia wspólnotowy charakter Kościoła • określa rolę, jaką Kościół odgrywa w Polsce i w świecie
9. Sekty i „nowe ruchy religijne”.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy najbardziej znanych w Polsce i w jego środowisku sekt • określa niebezpieczeństwo płynące z przyłączenia się do sekty • wyjaśnia, że określenie „nowe ruchy religijne” odnosi się do grup działających poza Kościołem 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznać sposoby werbowania do sekt • charakteryzuje sposoby obrony przed zagrożeniami ze strony sekt • potrafi krytycznie odnieść się do różnych form reklamy nowych ruchów religijnych w mediach • charakteryzuje „grupę ryzyka” osób najbardziej podatnych na wstąpienie do sekty

II. U źródeł moralności człowieka wierzącego

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
10. Godność osoby ludzkiej.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie „godność osoby” wymienia rodzaje godności przyrodzonej i nadprzyrodzonej (godność osobowa i osobowościowa) rozumie, że godność człowieka ma podstawę w Bogu (wymienia źródła godności człowieka) wymienia zadania wypływające z godności człowieka wymienia wartości ogólnoludzkie, które zogniskowane są wokół godności (prawda, dobro, sprawiedliwość, wolność, odpowiedzialność...) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że godność stanowi źródło wartości uzasadnia, dlaczego każdy człowiek ma prawo do poszanowania jego godności wykazuje związek między godnością a urzeczywistnianiem wartości: prawdy, dobra, sprawiedliwości, wolności i odpowiedzialności określa, jakimi działaniami inspiruje rówieśników do poszanowania godności własnej i drugiego człowieka
11. Wolność i odpowiedzialność.	<ul style="list-style-type: none"> pamięta, że człowiek jest istotą rozumną, obrazem mądrości Boga definiuje pojęcia: wolność, odpowiedzialność, samowola określa wolność jako wartość ogólnoludzką i dar Boży wyjaśnia, że wolność zakłada wolny wybór między dobrem i złem wymienia skutki wolności nieodpowiedzialnej (samowoli) wskazuje negatywny wpływ samowoli na moralność człowieka wskazuje różnice między wolnością a samowolą 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego każdy człowiek ma prawo do wolności potrafi zinterpretować naukę zawartą w wersecie Ga 5,1 uzasadnia, dlaczego urzeczywistnianie dobra czyni człowieka wolnym uzasadnia, że wolność bez odpowiedzialności prowadzi do aktów samowoli formułuje krytykę postaw samowolnych
12. Moralność czynów ludzkich.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: moralność, intencja (zła lub dobra) wymienia źródła moralności (KKK 1750) wyjaśnia, że cel nie uświęca środków wymienia czyny bezwzględnie niedozwolone z uwagi na ich przedmiot (błuznierstwo, krzywoprzysięstwo, zabójstwo, cudzołóstwo) 	<ul style="list-style-type: none"> omawia źródła moralności uzasadnia, dlaczego niedopuszczalne jest czynienie zła, aby wyprowadzić z niego dobro (zasada „cel uświęca środki”) wyjaśnia kryteria czynu moralnego (przedmiot, cel, okoliczności)
13. Świat ludzkich uczuć.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: uczucia, emocje wymienia podstawowe uczucia i je zdefiniuje (miłość i nienawiść, pragnienie i obawa, radość, smutek i gniew) wyjaśnia, że uczucia zapewniają więź między życiem zmysłowym a duchowym 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego nie możemy określać uczuć jako dobre i złe oraz, że „wzniosłe uczucia nie decydują ani o moralności, ani o świętości” uzasadnia, dlaczego uczuciami powinien kierować rozum
14. Sumienie i jego kształtowanie.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: sumienie jako głos Boga, sumienie osobiste, sumienie narodu wyjaśnia, że człowiek powinien dokonywać wyboru zgodnie ze swoim sumieniem, bez konfliktu z rozumem i prawem Bożym wyjaśnia pojęcie „sąd moralny” wymienia czynniki kształtujące oraz deformujące sumienie 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi odróżnić sąd sumienia od innych aktów świadomości uzasadnia, że sumienie jest dyspozycją zadaną, wymagającą formacji wyjaśnia, na czym polega osąd sumienia wykazuje zależność między oceną sumienia a wolnością potrafi dokonać rozróżnienia między sumieniem uformowanym prawidłowo i nieprawidłowo

15. Normy i zasady moralne podstawą formacji sumienia.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: norma moralna, zasada moralna, prawo naturalne, prawo stanowione (kościelne, państwowe) wymienia normy i zasady moralne wskazuje konieczność przestrzegania norm i zasad moralnych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę stosowania norm i zasad moralnych w ludzkim życiu wykazuje związek dobrze ukształtowanego sumienia z postępowaniem według norm i zasad moralnych
15a. Dokonywanie wyborów zgodnie z sumieniem	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady sytuacji trudnych w aspekcie moralnym wymienia zasady postępowania w trudnych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje rozwiązania trudnych problemów zgodnie z zasadami i prawidłowo ukształtowanym sumieniem dokonuje wartościowania rozwiązań trudnych problemów w aspekcie moralnym z namysłem poddaje analizie możliwości rozwiązania zaistniałych problemów

III. Drogowskazy wiary

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
16. Wiara jako odpowiedź na miłość Boga.	<ul style="list-style-type: none"> określa wiarę jako odpowiedź na miłość Boga wymienia przejawy Bożej miłości wymienia wiarę jako jedną z cnót boskich wymienia najważniejsze wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu wskazuje, że źródłem wszelkich wypaczeń moralnych jest nieuznanie Boga wyjaśnia, na czym polega szczęście ludzi, „którzy uwierzyli” (J 20,29) 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego wiara jest odpowiedzią na miłość Boga uzasadnia konieczność posłuszeństwa Bogu potrafi odróżnić wiarę od bałwochwalstwa i dewocji dokonuje krytycznej oceny zachowań niezgodnych z wiarą wyjaśnia, na czym polega zaufanie Bogu
17. Nadzieja ufnym oczekiwaniem błogosławieństwa Bożego.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie nadziei wymienia grzechy przeciw nadziei ukazuje potrzebę kierowania się w życiu nadzieją 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje grzechy przeciwko nadziei uzasadnia, że zarówno rozpacz, jak i zuchwała ufność sprzeciwiają się cnocie nadziei
18. Szczera miłość odpowiedzią na miłość Boga.	<ul style="list-style-type: none"> określa istotę miłości Boga do człowieka i człowieka do Boga wymienia sposoby odpowiedzi na miłość Bożą wymienia grzechy przeciw Bożej miłości 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że źródłem ludzkiego szczęścia jest odpowiadać miłością na miłość Boga wyjaśnia fragmenty biblijne: Łk 1,26-45; Łk 7,36-50; Łk 10,38-42; Łk 19,1-10; J 21,15-19; 2 Kor 11,23-33.12,10 opisuje doświadczenie miłości Bożej we własnym życiu określa swój sposób wyrażania miłości do Boga

19. Cnoty kardynał- ne i ich rola w życiu.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: cnoty ludzkie i cnoty kardynałne wymienia cnoty kardynałne określa istotę cnót kardynałnych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje cztery cnoty kardynałne wyjaśnia, na czym polega rola cnót kardynałnych w życiu człowieka uzasadnia, że cnoty kardynałne pełnią bardzo ważną rolę w ludzkim życiu
20. Umiejętność życia według cnót.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia motywacje do pracy nad sobą wskazuje przykłady ludzi, którzy zmienili swe życie na lepsze wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w doskonaleniu siebie wskazuje potrzebę pracy nad sobą 	<ul style="list-style-type: none"> określa własne słabe strony i ich wpływ na sposób postępowania uzasadnia potrzebę przemiany, dążenia do doskonałości określa, jakie podejmuje działania w aspekcie samodoskonalenia i korekty swoich słabych stron podaje przykłady właściwego reagowania na spotykające go zło

IV. Problemy moralności chrześcijańskiej

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
21. Grzech zerwa- niem przymierza z Bogiem i ludźmi.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie grzechu stwierdza, że grzech oddala od Boga i ludzi określa istotę grzechu pierwotnego i grzechów uczynkowych wyjaśnia, że grzech jest zerwaniem przymierza z Bogiem i ludźmi, i że w Chrystusie odnawiamy to przymierze (Rz 6,20) wymienia siedem grzechów głównych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, jak odróżnić grzech śmiertelny od grzechu powszedniego uzasadnia, dlaczego grzech oddala nas od Boga
22. Jest jeden Bóg – „Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną”.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu (zabobon, bałwochwalstwo, magia, sekty; bezbożność, ateizm, agnostycyzm) podaje zagrożenia płynące z New Age wymienia zagrożenia przynoszone przez ateizm praktyczny wyjaśnia, że wiara w Boga ma ścisły związek z ludzkim szczęściem 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że człowiek powinien wierzyć w Boga opisuje formy oddawania czci jednemu Bogu charakteryzuje grzechy przeciw wierze uzasadnia, że wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu niszczą wiarę człowieka
23. Szacunek dla imienia Boga – „Nie będziesz brał imienia Pana, Boga twego nadaremno”.	<ul style="list-style-type: none"> podaje treść drugiego przykazania wymienia grzechy przeciw drugiemu przykazaniu 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego imię Boga jest święte charakteryzuje grzechy przeciw drugiemu przykazaniu uzasadnia wartość chrześcijańskiego imienia z dezaprobatą odnosi się do nadużyć imienia Bożego
24. Niedzielny su- permarket – „Pamię- taj, abyś dzień święty święcił”.	<ul style="list-style-type: none"> pamięta trzecie przykazanie i określa jego istotę wymienia formy świętowania niedzieli podaje argumenty za świętowaniem dnia Pańskiego wyjaśnia, dlaczego niedzielna Eucharystia stanowi centrum życia Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego niedziela jest dla chrześcijan dniem świętym opisuje tradycje świętowania niedzieli wyjaśnia związek między szabatem a niedzielą potrafi zaplanować swoje osobiste świętowanie dnia Pańskiego

<p>25. Dlaczego rodzice są jeszcze potrzebni? – „Czcij ojca twego i matkę swoją”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje treść czwartego przykazania • wymienia obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców oraz rodziny wobec społeczeństwa • definiuje pojęcie rodziny i rodziny chrześcijańskiej • uzasadnia konieczność szacunku wobec rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje obowiązki wobec społeczeństwa i wobec rządzących • potrafi umiejscowić wypełnianie obowiązków względem rodziny w perspektywie królestwa Bożego • uzasadnia wartość życia rodzinnego
<p>25a. Fałszywe rodzicielstwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zagrożenia niszczące współczesną rodzinę (wolne związki, przemoc, związki homoseksualne, molestowanie seksualne i przemoc psychiczna, klonowanie, adopcja dzieci przez pary homoseksualne) • wskazuje, że najlepszym zabezpieczeniem rodziny jest małżeństwo sakramentalne 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi odróżnić prawdy o rodzinie podawane przez Kościół od opinii proponowanych przez współczesne nurty „wyzwolone” • opisuje cechy charakteru, o które powinien troszczyć się przyszły rodzic • opisuje właściwy model rodziny • podaje argumenty uzasadniające sprzeciw wobec stylu życia proponowanego przez kraje zachodnie • podaje argumenty swoim kolegom i koleżankom przeciw budowaniu rodziny bez zasad
<p>26. Spieszmy się kochać ludzi – „Nie zabijaj”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje treść piątego przykazania • pamięta tekst Rdz 4,10-11 • stwierdza, że każdy człowiek ma prawo do życia i jego obrony • uzasadnia obowiązek poszanowania życia i zdrowia własnego i innych • uzasadnia, że życie jest wielką wartością 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zestawić wartość życia z innymi wartościami • opisuje sytuacje, w których warto oddać życie, i sytuacje, kiedy lepiej jest je zachować • prezentuje naukę Kościoła nt. transplantacji • podaje argumenty za obroną zagrożonego życia
<p>27. Ile warte jest życie człowieka? – grzechy przeciw życiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wykroczenia przeciw życiu (zabójstwo zamierzone i niezamierzone; samobójstwo, eutanazja, przerywanie ciąży, narkomania) • wymienia wykroczenia przeciw zdrowiu • uzasadnia konieczność obrony życia i zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wykroczenia przeciw życiu i zdrowiu • wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za życie i zdrowie innych (m.in. świadome zarażanie, problem nękania psychicznego i fizycznego) • charakteryzuje wartość badań naukowych w tej dziedzinie i zagrożenia z ich strony • podaje przykłady sprzeciwu wobec zachowań zagrażających zdrowiu i życiu • określa, jakie podejmuje działania na rzecz poszanowania osoby ludzkiej i trwałego pokoju
<p>28. Niedoceniony skarb –chrześcijańskie powołanie do czystości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę ludzkiej płciowości w ujęciu chrześcijańskim • wyjaśnia, że czystość jest darem prowadzącym do Boga • podaje treść błogosławieństwa dotyczącego czystego serca • wymienia różne formy czystości • wyjaśnia, że zachowanie czystości jest czynnikiem pozwalającym zachować integralność osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia wartość czystości przedmałżeńskiej • uzasadnia, dlaczego czystość jest darem uszczęśliwiającym ludzi i uwielbieniem Boga • interpretuje ewangeliczne błogosławieństwo o czystości serca (Mt 5,8) • podaje przykłady pozytywnego wyrażania się o dziewictwie
<p>28a. Zagrożenia dla czystości – „medialny seks”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia media, których działanie skierowane jest ku niszczeniu czystości (chat erotyczny, prasa pornograficzna, filmy i programy telewizyjne...) • wymienia zagrożenia dla ludzkiej płciowości wpływające z działania mediów • podaje, na czym polega dramat transseksualizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego Kościół staje w obronie czystości i płciowości człowieka • dokonuje rozróżnienia między mediami niszczącymi a mediami wspomagającymi czystość • charakteryzuje działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości

29. Wychowanie do czystości serca – „Nie cudzołóż”.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje treść szóstego przykazania • wymienia zagrożenia przeciw czystości • wyjaśnia, że czystość domaga się panowania nad sobą • wymienia osoby i czynniki pomagające zachować czystość 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia wartość zachowywania czystości • wykazuje związek między czystością a cnotą umiarkowania • omawia zagrożenia wymierzone w czystość • omawia przykłady korzyści płynących z zachowania czystości
29a. Mimo trudności trwam – „Nie pożądaj żony bliźniego swego”.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje treść dziewiątego przykazania • wskazuje teksty biblijne dotyczące pożądliwości cielesnej • wymienia czynniki wspomagające zachowanie czystości serca • omawia potrzebę wstydlivości 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę zachowania intymności małżeńskiej • uzasadnia potrzebę czystości serca w życiu małżeńskim • charakteryzuje czynniki wspomagające zachowanie czystości • wyjaśnia, na czym polega walka z pożądliwością cielesną • podaje przykłady poszanowania intymności drugiej osoby
30. Moralność Kalego – „Nie kradnij”.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje treść siódmego przykazania i rozumie jego istotę • wymienia skutki grzechów z zakresu siódmego przykazania • wyjaśnia, że wszelkie formy kradzieży krzywdzą i naruszają godność tak złodzieja, jak okradanego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że nieprzestrzeganie siódmego przykazania wywołuje skutki indywidualne i społeczne • uzasadnia, że każdy człowiek ma prawo do własności • wyjaśnia, na czym polega naprawienie zła wywołanego kradzieżą • wykazuje związek między panowaniem nad bogactwami materialnymi a szacunkiem dla wymagań moralnych • podaje przykłady własnej troski o środowisko
31. Dawać świadectwo prawdzie – „Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu”.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie prawdy • podaje treść ósmego przykazania • wskazuje teksty biblijne mówiące o prawdzie • podaje przykłady męczeństwa za prawdę 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę życia w prawdzie • uzasadnia, że prawda jest podstawową wartością • charakteryzuje chrześcijan jako naśladowców Chrystusa-Prawdy • uzasadnia, że życie w prawdzie daje nam wolność • opisuje, na czym polega troska o dobre imię innych
32. Słowa, które ranią – wykroczenia przeciwko prawdzie.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wykroczenia przeciw prawdzie • określa istotę wykroczeń przeciw prawdzie • wskazuje grzechy, których nośnikiem są środki masowego przekazu • wymienia warunki ujawniania prawdy i dochowywania tajemnicy • opisuje sytuacje, w których należy dochować powierzonych tajemnic 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że kłamstwo jest najbardziej bezpośrednim wykroczeniem przeciw prawdzie • potrafi zinterpretować „złotą zasadę”, która pozwala rozpoznać w konkretnych sytuacjach, czy należy ujawniać prawdę • krytycznie ocenia treść informacji podawanych w środkach masowego przekazu w aspekcie ósmego przykazania • podaje przykłady świadomego wyboru programów telewizyjnych
33. Radość posiadania – „Ani żadnej rzeczy, która jego jest”.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje treść dziesiątego przykazania • podaje definicję zazdrości i chciwości • wskazuje teksty biblijne o „ubóstwie serca” (Łk 14,33; Mt 5,3) 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że dziesiąte przykazanie jest dalszym ciągiem dziewiątego • uzasadnia, że właściwy stosunek do posiadanych dóbr jest drogą do prawdziwego szczęścia • podaje przykłady służby innym posiadaniem dobrami
34. Grzechy główne i ich skutki.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia grzechy główne • wymienia indywidualne i społeczne skutki grzechów głównych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia materię grzechów głównych • wyjaśnia, że grzechy te są źródłem wszystkich pozostałych • opisuje skutki grzechów głównych w rozwoju osobowym człowieka i w życiu społecznym • podaje przykłady walki z grzechami głównymi • wymienia, co pomaga w opanowaniu ciała i uczuć

35. „Oczy szeroko zamknięte” –grzechy cudze i ich konsekwencje.	<ul style="list-style-type: none"> • wymieni grzechy cudze • wyjaśnia istotę grzechów cudzych • wymienia konsekwencje osobowe i społeczne grzechów cudzych • podaje przykłady rozprzestrzeniania się grzechów cudzych w najbliższym środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że grzechy cudze są współudziałem w złu drugiego człowieka • wykazuje, że grzech cudzy jest nośnikiem zła osobistego i społecznego • podaje przykłady właściwych reakcji na zło drugiego człowieka
36. „Nigdy nie będą odpuszczone” – grzechy przeciw Duchowi Świętemu.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu • podaje skutki tych grzechów • recytuje z pamięci sekwencję do Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje grzechy przeciw Duchowi Świętemu • uzasadnia, dlaczego grzechy tego rodzaju nie mogą być odpuszczone • potrafi znaleźć i wyjaśnić teksty biblijne na temat grzechu przeciw Duchowi Świętemu (Mt 12, 31-32; Mk 3,28-29; Łk 10,12-10) • podaje argumenty za systematycznym korzystaniem z sakramentu pokuty i pojednania

V. Dary łaski siłą wiary i moralności

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
37. Liturgia uwielbieniem Boga i uświęcaniem człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę liturgii • wskazuje, kto, w jaki sposób, kiedy i gdzie celebrować liturgię • wymienia znaki i symbole liturgiczne • omawia słowa i gesty stosowane w liturgii • wymienia najważniejsze wydarzenia roku liturgicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyróżnia udział Boga i człowieka w liturgii • uzasadnia, że dzieło Chrystusa w liturgii ma charakter sakramentalny • charakteryzuje znaki i symbole liturgiczne • podaje przykłady szacunku (braku szacunku) wobec obrazów i przedmiotów liturgicznych
38. Dotknięcie tajemnicy Boga – sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia siedem sakramentów • wyodrębnia spośród nich sakramenty wtajemniczenia • określa istotę sakramentów wtajemniczenia • wymienia owoce tych sakramentów • podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentów wtajemniczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Chrystus poprzez sakramenty wtajemniczenia tworzy wspólnotę • opisuje, na czym polega przygotowanie do przyjęcia poszczególnych sakramentów wtajemniczenia • podaje, kto może być chrestnym lub świadkiem bierzmowania
39. Balsam dla duszy i ciała –sakramenty uzdrowienia człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sakramenty uzdrowienia • wymienia skutki tych sakramentów • podaje formę i treść sakramentów uzdrowienia • podaje, kto i w jaki sposób sprawuje te sakramenty 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że sakramenty uzdrowienia budują jedność w Kościele • omawia, jak przygotować siebie i innych do przyjęcia tych sakramentów • charakteryzuje skutki sakramentów uzdrowienia • podaje, kiedy może skorzystać z odpustów

40. Sakramenty w służbie wspólnoty Kościoła.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sakramenty w służbie komunii wymienia skutki tych sakramentów podaje formę i treść sakramentów w służbie wspólnoty Kościoła podaje, kto i w jaki sposób sprawuje te sakramenty 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia nazwę sakramentu święceń potrafi umiejscowić małżeństwo w perspektywie królestwa Bożego omawia skutki sakramentu małżeństwa określa, na czym polega wartość małżeństwa sakramentalnego
41. Drogi wiary osób powołanych.	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady powołań opisanych w Biblii pamięta treść perykopy Łk 6,1-11 wymienia główne etapy życia świętych Piotra i Pawła przytacza odpowiedź Maryi na zwiastowanie anielskie (Łk 1,38) i na słowa św. Elżbiety (Łk 1,45) 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza analizę perykopy biblijnej Łk 6,1-11 omawia istotne elementy powołania charakteryzuje sylwetki duchowe oraz misję apostołów Piotra i Pawła
42. Dwa stoły Eucharystii – stół słowa.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe elementy liturgii słowa wyjaśnia istotę liturgii słowa podaje nazwy ksiąg liturgicznych wymienia podstawowe funkcje liturgiczne wyjaśnia, że Chrystus mocą swojego słowa przemienia ludzkie serce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje poszczególne elementy liturgii słowa i wykonywane funkcje potrafi wyszukać analizowane teksty biblijne i dokumenty Kościoła oraz wyjaśnić ich treść potrafi samodzielnie przygotować liturgię słowa (np. pełnić funkcję lektorów, ułożyć modlitwę wiernych) czynnie angażuje się w przygotowanie liturgii słowa
43. Dwa stoły Eucharystii – stół chleba i wina.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy liturgii eucharystycznej podaje używane określenia Eucharystii omawia istotę Ofiary Chrystusa i naszego w niej udziału 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje poszczególne części liturgii eucharystycznej określa swoje miejsce w liturgii podaje, jak wyrazić wdzięczność za dar Ofiary Chrystusa czynnie uczestniczy w Ofierze eucharystycznej
44. Komunia św. i jej owoce w życiu chrześcijańskim.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia owoce Komunii św. określa ich istotę oraz implikacje w życiu człowieka wymienia warunki przystąpienia do Komunii św. wyjaśnia, że Komunia św. jest zadatkiem przyszłej chwały 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje owoce Komunii św. uzasadnia potrzebę częstej Komunii św. podaje sposoby angażowania się na rzecz ubogich i określa własne działania w tym względzie

VI. Urzeczywistnianie wiary w życiu i w liturgii Kościoła (katechezy dodatkowe)

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
45. Prawda i piękno a sztuka sakralna.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: piękno, dzieło sztuki, sztuka sakralna wyjaśnia, że sztuka sakralna jest nośnikiem wartości religijnych wskazuje dzieła sztuki sakralnej w najbliższym otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest dzieło sztuki sakralnej wyjaśnia znaczenie sztuki sakralnej w życiu jednostek i społeczności uzasadnia, że sztuka jest nośnikiem wartości religijnych, wyrazem prawdy i piękna potrafi odróżnić sztukę od kiczu uzasadnia, dlaczego dzieła sztuki sakralnej domagają się szacunku

46. Podstawowe wartości etyczne.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „wartość” • wymienia podstawowe wartości (prawda, dobro, piękno) • wymienia wybrane systemy etyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że obowiązkiem każdego człowieka jest urzeczywistnianie podstawowych wartości w rozwoju osobowym jednostek i w życiu społecznym • uzasadnia, dlaczego należy budować własną hierarchię wartości, u podstaw której znajdują się piękno, prawda, dobro • ocenia rozumienie godności człowieka w różnych systemach etycznych
47. Człowiek, który mnie może zachwycić.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „wzór osobowy godny naśladowania” • wymienia, kto jest dla niego wzorem osobowym • podaje cechy prawdziwego wzoru osobowego, który warto naśladować 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje godny naśladowania wzór osobowy • opisuje sytuację, kiedy sam był wzorem dla innych, przychodząc im z pomocą • określa swoje słabe strony, które wymagają korekt w świetle wzoru osobowego • wyjaśnia, na czym polega rola wzorów osobowych w rozwoju człowieka oraz mniejszych i większych społeczności
48. Historia zbawienia w roku liturgicznym.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy okresów roku liturgicznego • podaje święta streszczające ważniejsze fakty z historii zbawienia • wyjaśnia, że rok liturgiczny streszcza całą historię zbawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia historię zbawienia i jej streszczenie w poszczególnych okresach roku liturgicznego • wykazuje związek wybranych świąt z wydarzeniami z historii zbawienia • potrafi posługiwać się kalendarzem liturgicznym • potrafi korzystać z planszy z wykresem roku liturgicznego • podaje przykłady praktykowania tradycji i zwyczajów związanych z rokiem liturgicznym
49. Chrystus przyszedł, przychodzi, przyjdzie – Adwent.	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę Adwentu • wskazuje teksty biblijne wspominające czas oczekiwania na przyjście Chrystusa i zachęcające do niego • omawia oczekującą postawę Maryi • wymienia kilka sposobów obecności Pana Jezusa w życiu chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to znaczy, że Chrystus przyszedł, przychodzi i przyjdzie • omawia teksty biblijne, które mówią o Jego powtórny przyjsciu • potrafi opracować adwentowy plan przygotowania na spotkanie z Chrystusem i konsekwentnie go realizować
50. Boże Narodzenie w moim domu i w moim życiu.	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę świąt Bożego Narodzenia • wymienia regionalne tradycje bożonarodzeniowe • wskazuje w Biblii i utworach literackich teksty mówiące o Bożym Narodzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty biblijne i literackie o Bożym Narodzeniu • przygotowuje scenariusz spotkania opłatkowego, uwzględniający polskie tradycje i zwyczaje, i czynnie w nim uczestniczy • potrafi zaśpiewać wybrane kolędy
51. Wielki Post – wejście na drogę do miłości Ojca.	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę Wielkiego Postu • wymienia motywy nawracania się • wskazuje teksty biblijne wzywające do pokuty i nawrócenia oraz zawierające obietnice Bożej łaski 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę nieustannego nawracania się • opracowuje plan działań zmierzających do doskonalenia własnego życia • przygotowuje scenariusz rekolekcji wielkopostnych w szkole (w parafii) i czynnie w nich uczestniczy • podaje przykłady postanowień wielkopostnych
52. Triduum Paschalne Chrystusa w liturgii Kościoła.	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę Triduum paschalnego • wymienia najważniejsze wydarzenia związane z męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa • wyjaśnia, że Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wydarzenia paschalne • przyporządkowuje wydarzenia z życia Chrystusa do liturgii trzech dni paschalnych • wyraża graficznie lub literacko istotę Triduum Paschalnego • czynnie włącza się w przygotowanie „Bożego grobu”

53. Ogień Bożego Miłosierdzia.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przejawy Bożego miłosierdzia w Starym i Nowym Testamencie wymienia miejsca szczególnego kultu Bożego Miłosierdzia określa, kiedy obchodzimy święto Bożego Miłosierdzia 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje proces objawienia Bożego Miłosierdzia w Piśmie Świętym charakteryzuje misję św. Faustyny Kowalskiej i rolę św. Jana Pawła II w szerzeniu kultu Miłosierdzia Bożego
--------------------------------	---	--

VII. Drogi do życia z Chrystusem

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
54. Nasi starsi bracia w wierze.	<ul style="list-style-type: none"> wie, że chrześcijaństwo ma swój początek w judaizmie definiuje pojęcia: semityzm, antysemityzm, synagoga wyjaśnia, na czym polega dialog międzywyznaniowy wymienia wartości judaizmu (Stary Testament ze szczególnym uwzględnieniem Tory, Talmud, Midrasz) wymienia najważniejsze żydowskie święta 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje cechy wspólne judaizmu i chrześcijaństwa wyjaśnia stosunek chrześcijan do narodu wybranego wymienia powody wzajemnych uprzedzeń obu religii charakteryzuje przesłanie papieskiej pielgrzymki do Ziemi Świętej w 2000 r. uzasadnia, dlaczego należy okazywać szacunek dla wyznawców judaizmu i ich miejsc świętych podaje sposoby przezwycięzania stereotypów co do wyznawców judaizmu podaje przykłady dialogu międzyreligijnego
55. Wspólnie i razem, ale inaczej – przenikanie się kultur i religii.	<ul style="list-style-type: none"> omawia kulturę starożytnego Rzymu i Bliskiego Wschodu podaje czas kształtowania się religii islamu wymienia wartości islamu i rozumie jego istotę określa, jakie znaczenie dla obrony chrześcijaństwa miały bitwa pod Legnicą i bitwa pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela istotne elementy islamu (zachowanie, styl bycia wyznawców) określa na czym polega zagrożenie ze strony islamu dla kultury europejskiej i chrześcijaństwa dokonyuje wartościowania dotyczącego postaw i zachowań wyznawców islamu i chrześcijan uzasadnia, dlaczego należy bronić wartości chrześcijańskich podaje przykłady zagrożeń płynących ze strony ruchów islamskich podaje argumenty za potrzebą dialogu międzywyznaniowego
56. Religijno-społeczna rola zakonów.	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela etapy w dziejach formowania się życia zakonnego (eremicy, cenobici, mnisi, zakonnicy) wymienia nazwy największych zgromadzeń zakonnych i ich największe osobowości wymienia działania podejmowane przez różne zakony na przestrzeni dziejów (działalność charytatywna, społeczna, polityczna) wymienia nazwy wspólnot zakonnych działających w jego środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę istnienia wspólnot zakonnych uzasadnia, że powstanie określonego zakonu było odpowiedzią na potrzeby epoki charakteryzuje istotne cechy reguł zakonnych podaje, jak można okazywać szacunek siostrze i braciom zakonnym

57. Kulturotwórcza rola zakonów.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy zakonów zasłużonych dla kultury (benedyktyni, pijarzy, jezuici) wymienia dzieła kultury będące zasługą zgromadzeń zakonnych wie, że szkolnictwo i piśmiennictwo wprowadzili zakonnicy wymienia zabytki piśmiennictwa polskiego określa współczesne działania zakonów w tworzeniu kultury (szkolnictwo, duszpasterstwa...) 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wkład zakonów w kulturę europejską i polską podaje przykłady zasług zakonów w dziedzinie szkolnictwa (szkółki parafialne, uniwersytety) wskazuje ich zasługi w zakresie sztuki i muzyki sakralnej uzasadnia, dlaczego należy szanować kulturową spuściznę zakonów
58. Chrześcijaństwo u podstaw państwowości polskiej – misja chrześcijańska.	<ul style="list-style-type: none"> określa celowość chrztu Polski w wymiarze duchowym, politycznym i kulturowym wymienia pierwsze biskupstwa i pierwszych biskupów polskich wymienia zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki społecznej wymienia wspólne elementy życia religijno-państwowego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak powstawały struktury administracyjne Kościoła i państwa polskiego opisuje zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki (szpitale zakonne, ochronki) charakteryzuje wspólne elementy życia religijno-państwowego charakteryzuje historyczny kontekst spotkań lednickich uzasadnia postawę szacunku dla chrześcijaństwa w Polsce opisuje, jak pielęgnuje dziedzictwo chrześcijaństwa
59. Rozum wsparty wiarą.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: oświecenie, rozum, wymienia nazwiska wybitnych postaci oświecenia (Krasicki, Staszic, Kołłątaj, Konarski, Poniatowski) wskazuje, że Kościół epoki oświecenia stał się mecenasem kultury oraz pionierem poczynań społeczno-gospodarczych i wolnościowo-demokratycznych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje epokę oświecenia określa rolę Kościoła w tamtej epoce opisuje wkład Kościoła w życie ówczesnej Polski charakteryzuje współczesne nurty myślowe związane z negacją prawdy zauważając ich antychrześcijańskie nastawienie uzasadnia, dlaczego warto pogłębiać wiedzę na temat tego okresu historii Polski
60. Wiara wspierająca wolność.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: wolność, polskość wyjaśnia, czym była Konfederacja Barska, Powstanie Kościuszkowskie, „dzieci Wrześni” określa rolę Kościoła w obronie polskośći podczas zaborów wyjaśnia, na czym polegała rusyfikacja i germanizacja wymienia przyczyny utraty wolności przez Polskę 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postawę patriotyzmu (Polak-katolik) charakteryzuje przeszkody w zachowaniu polskości we współczesnych warunkach politycznych rozdziela pozytywne, ale i zagrożenia ze strony postępującej globalizacji uzasadnia prawdę, że miłość Ojczyzny jest jednym z przejawów realizacji przykazania miłości podaje przykłady odpowiedzialnych wyborów dla zachowania polskości i wolności (dbałość o język, tradycję, wiarę, rodzinę) wskazuje, jak angażuje się w życie regionu jako „małej ojczyzny”